

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

Datum

14 november 2023

Referentie

42554514

Bijlagen

Brief met reactie

nota

Reactie op Commissiebrief over afschaffen van de
verplichte ouderbijdragen voor het bekostigd onderwijs

Aanleiding

Op 7 november hebben wij het verzoek van de VKC ontvangen om te reageren op een brief van enkele schoolleiders van particuliere internationale scholen. De brief gaat over de concurrentie tussen bekostigde internationale afdelingen (het IGBO en het IGVO) en de particuliere internationale scholen (de b4-scholen). De dagtekening van de brief is 7 juli 2023, maar vanwege een fout heeft de VKC de brief niet eerder toegezonden.

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de voorgestelde beantwoording.

Kernpunten

Het hoofdpunt van de schoolleiders is dat het onrechtvaardig en onrechtmatig is dat afdelingen voor IGBO en IGVO de ouderbijdrage verplicht mogen stellen. De schoolleiders claimen dat zij daar nadeel van ervaren, omdat een ongelijk speelveld ontstaat.

In reactie op de punten van de schoolleiders geeft u het volgende aan:

- Het verschil tussen bekostigd en niet-bekostigd onderwijs: bekostigde scholen ontvangen geld vanuit het Rijk, maar moeten ook aan veel meer regels voldoen.
- De verschillen tussen IGBO en IGVO enerzijds en particuliere internationale scholen (b4-scholen) anderzijds:
 - Het verschil in doelgroep: IGBO en IGVO zijn gericht op leerlingen die tijdelijk in Nederland verblijven en leerlingen met de Nederlandse nationaliteit die minimaal 2 jaar in het buitenland hebben gewoond. Om deze doelgroep een doorlopende leerlijn aan te bieden, is sprake van bekostiging. B4-scholen hebben geen specifieke doelgroep.
 - Afdelingen voor IGBO en IGVO zijn altijd verbonden aan reguliere, bekostigde scholen. B4-scholen zijn zelfstandige scholen.
 - De besturen van IGBO- en IGVO-afdelingen moeten in principe aan alle regels voldoen, omdat ze bekostiging ontvangen. Dat leidt ook tot een grotere rol voor de inspectie. B4-scholen hoeven maar aan heel beperkte regels te voldoen. Zij kunnen daardoor onderwijs bieden aan kinderen die langere tijd in Nederland verblijven, maar die onderwijs wensen te volgen conform de regels en kaders uit een ander land.
- IGBO- en IGVO-afdelingen mogen de ouderbijdrage verplicht stellen, omdat (1) de wetgever de bekostiging nooit als kostendekkend heeft beschouwd, (2) de leerling bij niet-betaling van de ouderbijdrage alsnog

kan worden toegelaten tot de school waar de afdeling toe behoort en (3) het IGBO en het IGVO buiten het bereik van artikel 41a, WPO en artikel 8.32, WVO 2020 vallen.¹

- De verschillen tussen het IGBO en het IGVO enerzijds en particuliere internationale scholen anderzijds rechtvaardigen het verschil in financiering.
- U vindt het belangrijk dat sprake is van een gelijk speelveld en dat u alert blijft op de ontwikkelingen en de groei van beide soorten internationaal onderwijs.

Toelichting

Er bestaan verschillende soorten internationaal onderwijs in Nederland: (1) het bekostigde internationaal onderwijs, (2) het niet-bekostigde internationaal onderwijs en (3) het Europese onderwijs. Het bekostigde internationaal onderwijs omvat de afdelingen voor internationaal georiënteerd basisonderwijs (IGBO) en de afdelingen voor internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (IGVO). Het niet-bekostigde internationaal onderwijs zijn de b4-scholen. Verder bestaan er twee Europese scholen in Nederland. Deze vallen buiten het bestek van de ontvangen brief.

Afdelingen voor IGBO en IGVO ontvangen naast de reguliere bekostiging nog aanvullende bekostiging², omdat zij een doorlopende leerlijn bieden aan leerlingen van de Nederlandse nationaliteit die minimaal 2 jaar in het buitenland hebben gewoond en leerlingen die tijdelijk in Nederland verblijven. Deze afdelingen mogen de ouderbijdrage verplicht stellen. Dit staat niet in de sectorwetten, maar dit volgt uit artikel 40 WPO en artikel 8.8 WVO 2020. Deze artikelen staan het verplicht stellen van de ouderbijdrage namelijk niet in de weg. Er is geen strijdigheid met het principe dat een ouderbijdrage vrijwillig moet zijn, omdat de toegang tot de school als geheel niet wordt ontzegd als de ouderbijdrage niet wordt betaald. De RvS heeft bovendien bevestigd dat een verplichte ouderbijdrage in het IGBO en het IGVO is toegestaan.³

De schoolleiders hebben tot op zekere hoogte een punt: er kan concurrentie ontstaan tussen beide onderwijsvormen. (Dat speelt overigens alleen bij

¹ Deze artikelen regelen dat deelname aan activiteiten die geen onderdeel uitmaken van het verplichte onderwijsprogramma niet afhankelijk mogen worden gesteld van de ouderbijdrage. IGBO en IGVO zijn echter volledige en ondeelbare onderwijsprogramma's.

² In het PO wordt dit *extra bekostiging* genoemd.

³ Uitspraak van 7 februari 2018. Voor de RvS is de verplichte ouderbijdrage voor het IGBO toegestaan, omdat de wetgever er bewust voor heeft gekozen het IGBO niet volledig te bekostigen en dat dit is ingegeven door de keuze van de ouders voor internationale arbeidsmobiliteit. De wetwijziging waarmee extra activiteiten niet afhankelijk mogen worden gesteld van betaling van de ouderbijdrage brengt hierin geen verandering, omdat het IGBO een volledig en ondeelbaar onderwijsprogramma is. Zo wordt het in de uitspraak van de RvS ook omschreven.

Datum
14 november 2023

particuliere internationale scholen met een Engelstalig aanbod.) Tegelijkertijd bestaan er verschillen tussen beide onderwijsvormen, waar de schoolleiders aan voorbijgaan.

De ouderbijdrage voor IGBO- en IGVO-afdelingen is belangrijk. De afdelingen bieden onderwijs aan een specifieke doelgroep: Nederlandse leerlingen die al twee jaar in het buitenland onderwijs hebben gevolgd en leerlingen die tijdelijk in Nederland verblijven. Met het IGBO en het IGVO wordt hen een doorlopende leerlijn geboden. Dit is ook van belang voor het vestigingsklimaat. Internationaal onderwijs is duurder dan regulier onderwijs. Zonder de verplichte ouderbijdrage zouden de afdelingen voor IGBO en IGVO niet in stand kunnen blijven (tenzij deze afdelingen meer geld vanuit het Rijk zouden krijgen, maar de wetgever heeft de bekostiging voor deze onderwijsvormen nooit als kostendekkend beschouwd).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Geen.